Αρχειακός Τόπος Θεόδωρου Κολοκοτρώνη

Αριθμός Τεκμηρίου 0660

Επιστολή του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη προ τη Διοίκηση σχετικά με σχέδιο πολιορκίας της Τριπολιτσάς

31 Οκτωβρίου 1825

Ταυτότητα Εγγράφου *(Περίληψη)*

Σχέδιο ἐπιστολῆς τοῦ Θεόδωρου Κολοκοτρώνη πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο Πολέμου, μὲ τὴν ὁποία τὸ ἐνημερώνει γιὰ τὶς κινήσεις τῶν ἐχθρῶν γύρω ἀπὸ τὴν Τριπολιτσά. Ὁ ἴδιος κατόρθωσε νὰ συγκεντρωθοῦν ὅλα τὰ σώματα στὰ Δερβένια Λεονταρίου, ὅπου ἐπιτέθηκαν στὴν ὀπισθοφυλακὴ τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων στὰ μεσσηνιακὰ φρούρια, ἀλλὰ χωρὶς ἀξιόλογο ἀποτέλεσμα. Ὁ Θεόδ. Κολοκοτρώνης περιγράφει ἀναλυτικὰ τὰ πολεμικὰ συμβάντα καὶ ἐπισημαίνει τὴν ἀξία τῆς ἐπιμελητείας καὶ τὴν ἀνάγκη νὰ τοὺς χορηγηθοῦν τρόφιμα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶχαν πλήρη ἔλλειψη. Στὴ συνέχεια, περιγράφει σχέδιο ἐφόδου στὴν Τριπολιτσά, μὲ σκοπὸ τὴν κατεδάφιση τοῦ τείχους της, ὑπὸ τὴν προϋπόθεση τῆς ἀποστολῆς ἀπὸ τὴ Διοίκηση τροφίμων, πολεμοφοδίων καὶ κάποιων στρατιωτικῶν ἐνισχύσεων. Ἀκόμη, ἀναφέρεται στὰ σώματα τῶν Δεληγιανναίων ποὺ βρίσκονταν στὴν περιοχὴ τοῦ Λάλα (βλ. σχετ. [641]), ἐνῶ ἀναφέρεται καὶ στὸν Δημήτριο Πλαπούτα (Κολιόπουλο), ὁ ὁποῖος βρισκόταν ἐπίσης στὴν ἴδια περιοχή (γιὰ τὶς κινήσεις τοῦ Πλαπούτα βλ. καὶ τὰ σχετ.• στὶς 14 Νοεμβρίου βρισκόταν στὸν Ἅγιο Ἰωάννη Καρύταινας, βλ. Ἀγησ. Τσέλαλης, Πλαπούτας, σ. 447). Ἡ ἀναφορὰ στὸν «ἀποκλεισμὸν τοῦ Χλουμουτζίου» σχετίζεται μὲ τὴν πολιορκία, στὶς 10 Νοεμβρίου, ἀπὸ τὶς αἰγυπτιακὲς δυνάμεις τοῦ ὁμώνυμου φρουρίου, στὸ ὁποῖο εἶχαν καταφύγει οἱ κάτοικοι τοῦ Βαρθολομιοῦ Ἠλείας (βλ. Ἡμερολόγιο τοῦ Ἀγώνα, σ. 442). Ἡ ἀκριβὴς ἡμερομηνία τῆς ἀναφορᾶς δὲν μᾶς εἶναι γνωστὴ καὶ ἡ μεταγενέστερη προσθήκη «14 9βρίου 1825» εἴτε εἶναι καταφανῶς ἐσφαλμένη, ἀφοῦ στὸ κείμενο ὑπάρχει ἤδη ἀναφορὰ τοῦ Θεόδ. Κολοκοτρώνη σὲ προηγούμενη ἐπιστολή του τῆς 15ης Νοεμβρίου, εἴτε ἀντιστοιχεῖ στὴν ἡμερομηνία ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Πολέμου, στὰ ὁποῖα ἀπαντᾶ ὁ Γενικὸς Ἀρχηγὸς μὲ τὴν παρούσα. Πάντως τὸ παρὸν συντάχθηκε γύρω στὰ μέσα τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου.

Προηγούμενες Εκδόσεις: Ὑπομνήματα, σ. 282-284.

Πρὸς τὸ ἔξοχον Ὑπουργεῖον τοῦ Πολέμου

Καὶ προλαβόντως μὲ διαφόρους μου ἀνεφέρθην εἰς τὸ ἔξοχον ὑπουργεῖον [[εἰς τάς 15 τρέχοντος τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ στρατοῦ μας κατάστασιν]] καὶ μὲ τὴν τελευταίαν μου τὴν ἀπὸ 15 τρέχοντος ἀνήγγειλα διὰ τὴν τοῦ στρατοῦ μας κατάστασιν. Ἤδη δὲ σπεύδω νὰ σᾶς εἰδοποιήσω ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἀφ' οὗ ἔλαθον τοὺς εἰς τὰ Δερβένια καὶ διέβησαν ἤδη χωρίς ἀντίκρουσιν ἢ τουφέκι εἰς Τριπολιτσὰν χωρὶς νὰ χάσουν μίαν ἡμέραν, εἰς τάς 15 τὴν Δευτέραν ξημερώνοντας ἐξῆλθον τῆς Τριπολιτσᾶς διὰ νυκτὸς, καὶ ἦλθον εἰς Λεονδᾶρι καὶ Δερβένια. Τὴν εἴδησιν ταύτην μόλις μᾶς ἔδωσαν εἰς τάς τρεῖς ἡ ὥρα τῆς νυκτὸς καὶ ἀμέσως ἐκίνησα μὲ διακοσίους μόνον ὁποῦ εἶχα κοντὰ μου ὡς σωματοφύλακας (ἐπειδὴ τὸ ἄλλο σῶμα ἅμα μαθὼν τὴν τοῦ ἐχθροῦ διάβασιν ἀπέστειλα καὶ διέταξα νὰ στέκῃ κατὰ τὴν Ἀλωνίστεναν καὶ Δαβιὰν διὰ κάθε ἐχθρικὸν ἐνδεχόμενον κίνημα) ἔδωσα φωνὴν καὶ μήνυμα [[ἀγγελίαν]] εἰς ὅλα τὰ πέριξ χωριὰ καὶ τὸν κάμπον Καρυταίνης, καὶ ὥστε νὰ φθάσωμεν εἰς Δερβένια συναθροίσθησαν πανταχόθεν ἀπὸ τὰ ὄρη, τὰ δάση καὶ τὰ σπήλαια ὑπέρ τοὺς χιλίους πεντακοσίους μὲ μίαν φωνήν. Μόλις ἡ ἐμπροσθοφυλακή μᾶς ἔφθασε μέρος τῆς ἐχθρικῆς ὀπισθοφυλακῆς, ὅπου τὴν ἐτουφέκισε, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθη καὶ νὰ τὴν βλάψῃ ἀπό τε τὸν κρότον τῶν δουφεκίων καὶ διὰ νὰ τοὺς εἶχον κτυπήση τὴν νύκτα μερικοὶ Ἕλληνες εἰς τὸν ὕπνον, ἀφ' ὅτου τοὺς ἐπῆραν δέκα ἄτια, μουλάρια καὶ ἓξ ἑπτὰ δουφέκια, ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐχθροὶ διέβησαν καὶ ἔπεσαν εἰς τὸν κάμπον τοὺς Λάκκους. Καὶ εἴχομεν ἀπόφασιν νὰ τοὺς ἐξακολουθήσωμεν ἐξ ὀπίσω ἕως τὰ Κάστρη καὶ ἢ εἰς τάς πτέρυγας νὰ τοὺς κτυπήσωμεν ἢ τὴν νύκταν εἰς τὸν ὕπνον. [[Ἀλλά]] Ἀλλ' ἀνεφοδίαστοι ὄντες καὶ ὑστερημένοι διόλου καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀναγκαιότατον δηλ. τὸ ψωμὶ δὲν ἐπροχωρήσαμεν, ἀλλ'ἐξ ἀνάγκης ὀπισθογυρίσαμεν, ἀφοῦ παρετηρήσαμεν τὸ στράτευμα [[τὸν ἐχθρόν]] τοῦ ἐχθροῦ, ὁ ὁποῖος ἦτον περίπου τῶν τριῶν ἥμισυ χιλιάδων· ἡ ἀποτυχία αὕτη μὲ κατελύπησε καθ' ἕνα τρόπον, ἀλλ' ἡ προθυμία τῶν Ἑλλήνων

ἐκείνη ἡ ἀπαραδειγμάτιστος μὲ παρηγόρησε καὶ μὲ δίδει χρηστάς ἐλπίδας. Δι' ὅτι ὄχι μόνον οἱ Καρυτινοὶ ἔτρεξαν, ἀλλ' ἐξ ὀπίσω καὶ οἱ Ἀρκάδιοι καὶ οἱ Φαναρίται· ὥστε ἂν ἤθελε προφθάσῃ νὰ κροτηθῇ πόλεμος, βέβαια ἤθελε χαθεῖ πολύ μέρος τοῦ ἐχθροῦ. Οἱ κύριοι Δελιγιαναῖοι μὲ ὅλον τὸ σῶμα τοῦ τμήματος Λαγκαδίων,Ἄκοβας, Πέρα Μεριᾶς, ἀπέρασαν κατὰ τοῦ Λάλα. Ὡσαύτως καὶ ὁ Κολιόπουλος μὲ τοὺς Ἡλιοδωρίσιους, τοῦ ὁποίου σᾶς περικλείεται καὶ ἕν γράμμα ὁμοῦ μὲ ἓν ἕτερον τῶν Καραμεραίων, οἱ ὁποῖοι περιγράφουν τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ Χλουμουτζίου. Ἀπὸ δὲ τὸν κύριον Ζαΐμην δὲν ἔχω κἀμμίαν πρόσφατον εἴδησιν πού εὑρίσκεται· ὡσαύτως καὶ διὰ τὸν Νοταρᾶν, εἶναι δύω τρεῖς ἡμέραι ὁποῦ ἀκούομεν συνεχεῖς κρότους κανονοβολισμῶν κατὰ τὴν Γαστούνην, ἀλλὰ τὶ γίνεται δὲν ἠξεύρομεν. Ὡς τόσον ἐγώ σκοπεύω νὰ εἰσβάλωμεν εἰς τὴν Τριπολιτσὰν νὰ τὴν κατεδαφίσωμεν, ἀνίσως καὶ μᾶς δοθοῦν ἐκεῖνα τὰ ἀνάλογα μέσα ἀπὸ τὴν Σ(εβαστὴν) Διοίκησιν, δηλ. δεκαπέντε χιλιάδες ὀκάδες παξιμάδι, τὸ ὁποῖον ἕτοιμον νὰ εὑρίσκεται εἰς τὸ φροντιστήριον εἰς τὴν Ἀλωνίστεναν, δεκαπέντε χιλιάδας δεκάρια φισέκια, πέτρας καὶ τζαρούχια, καὶ ἐνταυτῷ νὰ βιάσῃ ἡ Διοίκησις καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους διὰ νὰ τρέξωσιν εἰς τὸ στρατόπεδον, τοὺς Ἁγιοπετρίτας, νὰ διατάξῃ καὶ τοὺς ὁπλαρχηγοὺς Νικῆταν καὶ Γενναῖον νὰ ἐξέλθωσιν εἰς τὴν Πελοπόννησον. Αὐτὰ ταῦτα χρεωστεῖ καὶ δύναται νὰ τα βάλῃ εἰς πρᾶξιν μόνη ἡ Διοίκησις· διατὶ ἄν ἐγώ εἶχον τὰ ἀναγκαιοῦντα [[τὴν ἀφθονίαν των τροφάς]], δηλ. ψωμὶ και φισέκια καὶ τοὺς ὑποσχεθέντας μισθοὺς τῶν στρατιωτῶν, ποτὲ δὲν διέβαινον οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τὰ Δερβένια. Εἶχον πάντοτε ὑποχρεουμένους τοὺς Λεονταρίτας καὶ Καμπίσιους νὰ στέκωνται ἀδιάλυτοι εἰς μίαν θέσιν.

Ἔξοχον ὑπουργεῖον! Τὸ τῆς οἰκονομίας κεφάλαιον εἰς τὰ πολεμικὰ ἐπιχειρήματα εἶναι τὸ πρότιστον προκαταρκτικώτατον καὶ ἄνευ τοῦ ὁποίου φυσικῶς ἀδύνατον νὰ σταθεῖ στρατόπεδον καὶ νὰ ὑπάρξῃ πόλεμος. Δύο τρία παλιάλογα ὅπου εἶναι ὅλα ὅλα εἰς τὸ στρατόπεδὸν μας, καὶ αὐτὰ ἐψόφησαν χωρίς κριθάρι· οἰκονομίαν καὶ ἀπὸ κἀνὲν ἄλλο μέρος νὰ κάμωμεν δὲν δυνάμεθα· ἀλλ' οὔτε εὑρίσκεται. Εἴκοσι παράδες τὴν ὀκὰν τὸ κριθάρι δίδομεν καὶ δὲν εὑρίσκομεν ν' ἀγοράσωμεν. Ἐπίτηδες λοιπὸν διευθύνω τὸν παρόντα πεζὸν πρὸς τὸ ἔξοχον ὑπουργεῖον μὲ τὴν παροῦσαν μου, τῆς ὁποίας περιμένω μὲ ἀνυπομονησίαν ἀπάντησιν καὶ ἐντοσούτῳ μένω μὲ σέβας.

[πλαγίως, ἀπὸ ἄλλο χέρι:]
ἴσον ἀποκρίσεώς μας πρὸς τὸ ὑπουργεῖον [[τοῦ Πολέμου]]
14 9βρίου 1825

Αριθμός Τεκμηρίου
0660

Τίτλος
Επιστολή του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη προ τη Διοίκηση σχετικά με σχέδιο πολιορκίας της Τριπολιτσάς

Ημερομηνία Σύνταξης
31 Οκτωβρίου 1825

Τόπος Σύνταξης
χ.τ.

Συντάκτης
Κολοκοτρώνης Θεόδωρος

Αποδέκτης
Ὑπουργείο Πολέμου

Είδος Εγγράφου
Πρωτότυπο

Διαστάσεις
222mm × 280mm

Αρ. Φύλλων
1

Γλώσσα
Ελληνικά

Προέλευση
ΑΡΧΕΙΑΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Διεύθυνση
kolokotronis-archive.org/items/code/0660

Μεταγραφή-Σχολιασμός: Βασίλης Παναγιωτόπουλος, Δημήτρης Δημητρόπουλος, Βαγγέλης Σαράφης, Σάκης Δημητριάδης
Έλεγχος μεταγραφής: Αγαμέμνων Τσελίκας

Creative Commons Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση 4.0 Διεθνές (CC BY-NC 4.0).

